

*Hrvoje Sikirić**

IN MEMORIAM

PROF. DR. STJENKO VRANJICAN (04.03.1948.- 11.05. 2009.)**

Prof. dr. Stjenko Vranjican rođen je 4. ožujka 1948. godine u Splitu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu. Na Pravnome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je godine 1971. Titulu magistra znanosti stekao je 1978., obranivši magistarski rad s naslovom „Zapošljavanje i tehnički napredak“ na poslijediplomskome studiju „Teorija i politika ekonomskog razvoja i metode analize“ na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorsku disertaciju pod naslovom „Tehnički napredak, transfer tehnologije i ekonomski razvoj“ obranio je godine 1984. na Sveučilištu u Zagrebu i stekao akademski naslov doktora znanosti.

Na Pravnome fakultetu bio je na kraju godine 1971. izabran za asistenta na katedri Politička ekonomija i tu je napredujući u suradničkim i znanstveno-nastavnim zvanjima bio zaposlen gotovo 38 godina. U suradničko zvanje asistenta bio je ponovno izabran 1975., da bi u suradničko zvanje znanstvenoga asistenta bio izabran 1978. U znanstveno-nastavno zvanje docenta bio je izabran 1984., a u zvanje izvanrednoga profesora prvi put 1990. i drugi put 1998., da bi 2003. bio izabran u zvanje redovitoga profesora i godine 2008. bio potvrđen za redovitoga profesora u trajnome zvanju.

Predavao je na diplomskom i poslijediplomskom studiju. Na Pravnom je fakultetu, osim svoga osnovnoga predmeta Politička ekonomija, predavao i izborni predmet Poduzetništvo i menadžment za studente IV. godine studija. Na studiju

* H. Sikirić, prof. dr. sc., Prodekan Pravnog fakulteta u Zagrebu

** Povodom iznenadne smrti dr. sc. Stjenka Vranjicana (11.05.2009.), profesora *Političke ekonomije* na Pravnom fakultetu u Zagrebu, na ovom je fakultetu 15. 05. 2009., održana komemoracija u spomen na profesora S. Vranjicana. Ovdje objavljujemo govor koji je prof. dr. Hrvoje Sikirić, prodekan Pravnog fakulteta u Zagrebu održao na spomenutoj komemoraciji.

Socijalnoga rada predavao je predmet *Osnove ekonomije*, a na poreznom studiju Društvenog veleučilišta predmet *Uvod u ekonomiju*. Na poslijediplomskome studiju predavao je „Ekonomski i pravni aspekti udruživanja i upravljanja u gospodarstvu“ - na Pravnome fakultetu i na poslijediplomskome studiju iz socijalnog rada.

Bio je mentor mnogim studentima u izradi diplomskih i magistarskih radova, voditelj i istraživač u znanstveno-istraživačkim projektima, sudionik ili organizator domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova i poticatelj različitih oblika međufakultetske suradnje na domaćoj i na međunarodnoj razini.

Iz njegovoga bogatoga znanstvenoga i stručnoga rada izdvojio bih kao najvažnije djelo udžbenik „Politička ekonomija“, objavljen u pet izdanja, od kojih su prva dva bila u suautorstvu s prof. Adolfom Dragičevićem, a tri su samostalna izdanja prof. Vranjicana.

Na Fakultetu je obavljao niz zahtjevnih dužnosti, često u složenim okolnostima.

Profesor S. Vranjican bio je dva puta prodekan Fakulteta. Prvi put bio je prodekan ak. god. 1991.-1993., kada je dekan bio prof. dr. Željko Horvatić. Dužnost prodekana obnašao je drugi put u ak. god. 2001.-2003., kada je dekan bio prof. dr. Davor Krapac. U dva navrata obavljao je funkciju urednika fakultetskih izdanja. U prvome mandatu 1998.-1999. i u drugome mandatu od godine 2003. do godine 2006.

U okviru ovoga spomen slova želio bih posebno istaknuti pet područja rada pokojnoga profesora Vranjicana za koja mu Fakultet duguje osobitu zahvalnost. To su rad na uređenju zgrada i prostorija Fakulteta, rad na informatizaciji Fakulteta i moderniziranju Biblioteke, rad na izdavačkoj djelatnosti Fakulteta, rad na znanstvenoj baštini Fakulteta i rad na stvaranju umjetničkoga fundusa Fakulteta. Da je za dobrobit Fakulteta djelovao i na samo jednome od tih pet područja bilo bi dovoljno da zasluži ne samo trajnu zahvalnost nastavnika i studenata našega Fakulteta, nego i zahvalnost šire društvene zajednice.

Za vrijeme prvoga prodekanskoga mandata, ak. god. 1991.-1993., uz to što je kao član uprave pridonio da Fakultet u ratnim godinama održi kontinuitet svih oblika nastavnih aktivnosti, osobno je donacijama i drugim izvorima izvan sustava financiranja znanosti i obrazovanja osigurao financijska sredstva za cjelovitu obnovu i opremanje šest predavaonica u zgradi Fakulteta na Trgu maršala Tita 14. U drugome prodekanskome razdoblju, ak. god. 2001.-2003, nadzirao je osobito zahtjevan program cjelovite građevinske obnove zgrade Fakulteta u Ćirilometodskoj ulici 4, zgrade koja je spomenik kulture. Nakon završetka radova korisni je prostor u toj zgradi uvećan za 1.000 m², točnije za dvije nove dvorane i dvadesetak kabineta za nastavnike. Za to smo mu mi nastavnici iz

„*Ćirilometodske*“ posebno zahvalni. U tom je mandatu osigurao i donaciju Skupštine grada Zagreba za obnovu fasade zgrade Fakulteta na Trgu maršala Tita 3.

Za vrijeme prvoga prodekanskoga mandata prof. Vranjican je osobno potaknuo i osigurao sredstva za početak informatizacije Fakulteta i za moderniziranje Biblioteke. Otvorena je informatička dvorana na Fakultetu, a Biblioteka Fakulteta po prvi je put opremljena informatičkom opremom. Bez ta dva koraka Pravni fakultet ne bi bio danas moderna obrazovna i znanstveno-istraživačka ustanova s organiziranom administracijom. Prvo, započeli su tečajevi informatičkog opismenjivanja nastavnika, administracije i studenata i na taj su način stvoreni temelji za sustavno obučavanje studenata u korištenju suvremenih informacijskih sustava. Danas svaki student prolazi informatičku obuku, ima vlastitu fakultetsku elektroničku adresu. Drugo, stvorena je materijalna osnova za informatizaciju stručnih službi administracije Fakulteta koja je danas u cijelosti završena. Treće, započeli su modernizacija i osuvremenjivanje Biblioteke i zaposleni su stručnjaci potrebni za korištenje novih tehnologija. Danas je Biblioteka Pravnoga fakulteta najsuvremenija bibliotečna ustanova, a nastavnicima i studentima omogućeno je pretraživanje najvažnijih pravnih baza podataka. Želio bih istaknuti da je u brizi za informatizaciju Fakulteta i za što bolje uvjete za rad Biblioteke prof. Vranjican bio neumoran.

Neizbrisiv je doprinos našem Fakultetu rad prof. Vranjicana kao urednika fakultetskih izdanja. U prvome mandatu, 1998. i 1999., priredio je za tisak 13 udžbenika, znanstvenih monografija i hrestomatija. Uredničke obveze obavljao je tada volonterski i mora se istaknuti, bez posebno uređene izdavačke službe na Fakultetu. Za vrijeme drugog mandata, od 2003. do ožujka 2006., tada kao imenovani glavni urednik izdavačke djelatnosti Fakulteta, priredio je 50 fakultetskih udžbenika, monografija i niz drugih naslova. To je obilje fakultetskih udžbenika, monografija i hrestomatija neizmjereno korisno ne samo za studente svih vrsta studija koji se izvode na našem Fakultetu, već i za široki krug stručne javnosti društveno-humanističkog područja. I za to djelo Fakultet prof. Vranjicanu duguje veliku zahvalnost. Da bi to djelo moglo biti ostvareno nezaobilazan uvjet bila je plodna profesionalna suradnja koju je prof. Vranjican ostvario sa Sveučilišnom tiskarom.

S posebnim je žarom prof. Vranjican sustavno radio na očuvanju, izučavanju i predstavljanju znanstvene baštine Fakulteta, kao najstarijega pravnoga učilišta u ovome dijelu Europe. Taj je rad započeo godine 1992. i njemu je ostao vjeran do kraja svojeg života. Rezultat toga neumornoga rada niz je samostalno uređenih izdanja ili izdanja uređenih u suradnji sa mnogim istaknutim profesorima, ponajprije s našega Fakulteta, niz koji predstavlja seriju znanstveno relevantnih djela, većinom do tada potpuno nepoznatih našoj znanstvenoj javnosti. Zahvaljujući tome radu, koji je on obavljao uvijek želeći ostati u sjeni, u sveučilišnoj se javnosti Pravni fakultet smatra uzorom koji valja slijediti u skrbi o svojoj baštini.

Pravnik po obrazovanju, ali duboko uronjen u područje ekonomske znanosti, prof. Vranjican posebno je bio posvećen proučavanju znanstvene baštine Fakulteta iz tih znanosti, pa je hrvatskoj javnosti predstavio djela najvažnijih ljudi hrvatske gospodarske znanosti: Blaža Lorkovića, Ivana Nepomuka Henfera i Valdemara Lunačeka. Osim toga, bio je najzaslužniji što je godine 1998. na poticaj HAZU a povodom 200-te obljetnice smrti Nikole Škrleca Lomničkog, Pravni fakultet prihvatio ulogu suorganizatora znanstvenoga skupa o životu i djelu toga istaknutoga političara, znanstvenika i reformatora i što je rad na proučavanju njegovoga djela nastavljen - u projekt su se uključili i Hrvatski državni arhiv i Filozofski fakultet u Zagrebu. Objavljeno je tri sveska Škrlecovih izvornih rukopisa na latinskome jeziku koji su prevedeni na hrvatski i niz znanstvenih radova o njemu. Prvi svezak, objavljen 1999., nagrađen je „Nagradom J.J.Strossmayer za izdavački pothvat godine“.

Iznimno je vrijedan rad prof. Vranjicana na obogaćivanju umjetničkoga fonda Fakulteta. Za vrijeme njegovoga prvoga prodekanskoga mandata obnovljena je, u suradnji s Restauratorskim zavodom HAZU, veoma vrijedna zbirka portreta nastavnika Fakulteta iz 19. stoljeća. Na oplemenjivanju umjetničkoga fonda Fakulteta prof. Vranjican nastavio je i poslije. Uz podršku uprava Fakulteta, zahvaljujući ponajviše njegovom radu i njegovim poticajima, fakultetska je zbirka obogaćena nizom vrijednih portreta u ulju, skulptura i reljefa i monumentalnom genealogijom katedri - koju vidimo na stražnjem zidu ove dvorane i koja predstavlja vjerojatno jedinstven prikaz dvostoljetnoga razvitka našega Fakulteta - od njegovoga osnivanja do današnjih dana. Fakultetska je zbirka predstavljena javnosti godine 1996. povodom 220. obljetnice Fakulteta i bila je popraćena prigodnom monografijom. Monografija je nagrađena «Nagradom J.J. Strossmayer za izdavački pothvat te godine».

Evo, to su neka od djela kojima je prof. Vranjican zadužio ovaj Fakultet. Znam, kako rekoh, da bi samo jedno od tih djela bilo dostatno da njegov doprinos bude trajno utkan u ovaj Fakultet. A znam i to da bi on smatrao da sve ove riječi nisu potrebne, da on ta djela nije učinio radi toga da bi sebe isticao, već da bi svojim djelima služio na dobro Fakultetu. I upravo je to - samozatajni rad za dobro Fakulteta, vrlina koja je resila njegov cjelokupan 38-godišnji rad na Fakultetu. To je služenje Fakultetu ono na čemu mu Fakultet mora biti zahvalan i primjer je koji svi mi koji smo uz ovaj Fakultet vezani, moramo slijediti.

Poštovane kolegice i kolege,

ovih dana, nakon saznanja o nagloj i preranoj smrti prof. Vranjicana, svi smo se mi u mislima prisjetili naših susreta s njime, iskustava kolegijalnog i/ili prijateljskog odnosa koje smo s njime dijelili i ostali smo neko vrijeme u tišini.

S ovoga mu mjesta, u ime nastavnika i suradnika našeg Fakulteta, u ime njegovih studenata, u ime svih onih koje je svojim radom i znanjem obogatio, izričem riječi zahvalnosti za hod kojim je ovim Fakultetom hodio, za ona dobra djela koja je na tom hodu i služeći samozatajno, skromno i vjerno Fakultetu cijeli radni vijek, za dobrobit Fakultetu i nama, na ponos, ostavio.

Neka mu je laka hrvatska zemlja! Neka mu je miran san u bračkom kamenu njegovih Postira koje je toliko volio! U kamenu u koji djela prof. Stjenka Vranjicana što ih je za Pravni fakultet učinio mogu biti urezana.

U ime Pravnoga fakulteta, svih njegovih nastavnika, suradnika i studenata, izražavam iskrenu sućut supruzi gđi. Desanki Vranjican, kćeri Tanji Vranjican-Derek i zetu, g. Ivanu Đereku.

Neka je slava i hvala prof. Stjenku Braci Vranjicanu.

U Zagrebu, 15. svibnja 2009.